



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobkyně: **Mgr. R. G.**

bytem X

zastoupená advokátem Mgr. Zdeňkem Krmáškem

se sídlem U Rourovny 556/3, Ostrava

proti

žalované: **Státní tajemnice v Ministerstvu práce a sociálních věcí**

se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu

takto:

- I. Žalované se ukládá povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobkyně ze dne 15. 8. 2022 o odškodnění pracovního úrazu nastalého dne 1. 10. 2020, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradu nákladů řízení 27 643,05 Kč, a to do rukou zástupce žalobkyně Mgr. Zdeňka Krmáška, advokáta.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala vydání rozhodnutí, kterým mělo být žalovanou na základě žádosti žalobkyně o odškodnění pracovního úrazu rozhodnuto o náhradě škody a nemajetkové újmy způsobené na zdraví žalobkyně v důsledku služebního úrazu ze dne 1. 10. 2020. Žalobkyně byla ve služebním poměru u zaměstnavatele Česká republika – Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dne 1. 10. 2020 utrpěla u zaměstnavatele služební úraz. Dne 16. 8. 2022 podala žalobkyně, prostřednictvím podatelny a na předepsaném tiskopise, u žalované „Žádost o odškodnění pracovního úrazu“ datovanou dne 15. 8. 2022 spolu s vyčíslením škody a další dokumentací, která byla zaevidována pod č. j. MPSV-2022/141924.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že žalovaná je místně i věcně příslušná k vydání požadovaného rozhodnutí, avšak 30denní lhůta pro vydání rozhodnutí uplynula nejpozději dne 15. 9. 2022. Dne 3. 7. 2023 žalobkyně prostřednictvím zástupce zaslala žalované výzvu k náhradě škody a nemajetkové újmy, ve které vyzvala žalovanou k vydání rozhodnutí, a to nejpozději do 14. 7. 2023. Žalovaná ke dni podání žaloby rozhodnutí nevydala.
3. Žalobkyně se podle § 80 odst. 3 správního řádu obrátila na nadřízený správní orgán dne 12. 9. 2023 s žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti. Ke dni podání žaloby nebylo žalobkyni sděleno, jaké kroky byly učiněny.

III. Vyjádření žalované k podané žalobě

4. Ve vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že záležitost služebního úrazu žalobkyně byla projednána na jednání Škodní komise MPSV dne 26. 6. 2021 a na doplňujícím jednání dne 15. 11. 2021. Za účelem odstranění pochybností byl vypracován znalecký posudek, se kterým byla Škodní komise MPSV seznámena na jednání dne 27. 6. 2023. Dne 26. 9. 2023 bylo vydáno rozhodnutí Ing. Stanislava Klika, Ph.D., vrchního ředitele sekce ekonomické a provozní, č. j. MPSV-2023/204047-320, kde byly v projednávané věci přijaty dva závěry: 1) vrchní ředitel sekce souhlasil s doporučením škodní komise a rozhodl uznat úraz žalobkyně jako úraz pracovní; 2) vrchní ředitel sekce souhlasil s doporučením škodní komise a rozhodl o užití liberačního důvodu ve smyslu § 270 odst. 2 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v rozsahu 70 %.
5. Dne 14. 9. 2023 podala žalobkyně podle § 80 odst. 3 správního řádu k nejvyššímu státnímu tajemníkovi, tj. k nadřízenému správnímu orgánu, žádost o učinění opatření proti nečinnosti podřízeného správního orgánu, přičemž ten usnesením ze dne 6. 10. 2023, č. j. MV-155578-4/SR-2023, podané žádosti nevyhověl. Žalobkyně s podáním žaloby nevyčkala do rozhodnutí nadřízeného správního orgánu. Za této situace by dle žalované bylo přijetí opatření proti nečinnosti nadbytečné.
6. Dále žalovaná uvedla, že podle § 124 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, se odpovědnost služebního úřadu za újmu vzniklou státnímu zaměstnanci řídí zákoníkem práce. Řízení v těchto věcech není uvedeno v § 159 odst. 1 ani odst. 2 zákona o státní službě. Podle § 269 odst. 1 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen nahradit zaměstnanci škodu nebo nemajetkovou újmu vzniklou pracovním úrazem, jestliže vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Zaměstnavatelem je Česká republika. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (dále jen „zákon o majetku ČR“), za stát právně jedná vedoucí

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

organizační složky, které se právní jednání týká, pokud zvláštní předpis nebo tento zákon nestanoví jinak. V nynějším případě jedná za stát ministr práce a sociálních věcí.

7. Dne 22. 6. 2022 pověřil ministr práce a sociálních věcí podle § 7 odst. 2 zákona o majetku ČR prováděním úkonů vymezených mu v Příkazu ministryně č. 4/2020, Škodní komise MPSV, její statut a jednací řád, Ing. Stanislava Klika, Ph.D., vrchního ředitele sekce 6 – ekonomické a provozní, který je příslušný v rámci svého útvaru tyto záležitosti vyřídit.
8. Žalovaná uvedla, že si je vědoma Závěrů č. 5 ze zasedání poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu o státní službě ze dne 3. 6. 2016 (dále jen „Závěry č. 5“), avšak považuje je vzhledem k následnému vývoji za překonané, především v návaznosti na navrhovanou novelizaci zákona o státní službě, podle které žalobu na náhradu majetkové a nemajetkové újmy projedná a rozhodne soud v občanském soudním řízení.
9. Žalovaná uvedla, že není oprávněna v dané věci činit jakékoli kroky, ty má činit vrchní ředitel sekce ekonomické a provozní. Současně ve věci není vedeno správní řízení, a tudíž ani nelze uplatnit žalobu na ochranu proti nečinnosti podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Této skutečnosti si musí být vědoma i žalobkyně, neboť uplatnila nárok také u civilního soudu.
10. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 2 s. ř. s., neboť o věci má rozhodnout soud v občanském soudním řízení.

IV. Replika žalobkyně

11. V replice žalobkyně uvedla, že nelze vycházet z právní úpravy *de lege ferenda*, tj. z žalovanou odkazované navrhované novelizace zákona o státní službě.
12. Žalobkyně se na rozdíl od žalované ztotožnila se Závěry č. 5, dle nichž je proces rozhodování o odpovědnosti státního zaměstnance nebo služebního úřadu za škodu nebo nemajetkovou újmu jedním z druhů řízení ve věcech služby, ačkoliv není výslovně uvedeno v § 159 odst. 1 zákona o státní službě, přičemž pravomoc rozhodovat o náhradě škody a nemajetkové újme nemůže být služebním orgánem přenesena na jiné představené. Žalovaná tyto závěry označila za překonané, leč dle žalobkyně nebyly nahrazeny ani změněny jinými závěry.
13. K výkladu § 159 odst. 1 zákona o státní službě žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 4. 2019, sp. zn. 21 Cdo 269/2018, dle něhož nelze přijmout názor, že služební orgán může jednat a rozhodovat jen o věcech vymezených v § 159 odst. 1 zákona o státní službě, neboť toto ustanovení neobsahuje vymezení státní služby, nýbrž jen výčet věcí služby, na které se vztahují zvláštní ustanovení zákona o státní službě o řízení ve věcech služby (ve věcech služebního poměru). Z hlediska samotného oprávnění služebního orgánu rozhodovat ve věcech služby (§ 10 odst. 2 zákona o státní službě) není podstatné, zda a v jakém rozsahu se na jednání a rozhodování o věcech služebního poměru vztahují zvláštní ustanovení o řízení ve věcech služby a ustanovení správního řádu.
14. Žalobkyně poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2020, č. j. 8 A 85/2019-57, který dospěl k závěru, že příslušný služební orgán není oprávněn vést řízení o náhradě újmy na zdraví státního zaměstnance vzniklé v souvislosti s výkonem státní služby, poněvadž mu taková pravomoc nevyplývá z § 159 odst. 1 zákona o státní službě, přičemž k přezkumu nároků ve věcech náhrady za újmu na zdraví vzniklé v souvislosti s výkonem služebního poměru jsou příslušné civilní soudy. S tímto názorem však vyslovil Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

nesouhlas zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 7. 4. 2022, č. j. Konf 7/2021-30, Sb. NSS 4357/2022. Dle tohoto judikátu k institutům, které nejsou uvedeny ani v jednom z odstavců § 159 zákona o státní službě, zřejmě nelze než konstatovat, že pokud v zákoně o státní službě není zakotvena zvláštní úprava a je-li v konkrétním případě rozhodováno o založení, změně nebo zrušení práva nebo povinnosti státního zaměstnance, jde o řízení ve věci služby, v rámci něhož by mělo být postupováno podle ustanovení zákona o státní službě upravujících řízení ve věcech služby a subsidiárně podle ustanovení správního řádu.

15. Žalobkyně podotkla, že z opatrnosti uplatnila svůj nárok i před civilním soudem, neboť jí je známo, že existují protichůdné názory na povahu rozhodování o povinnosti k náhradě újmy na straně státního zaměstnance.
16. Žalobkyně označila rozhodnutí Ing. Stanislava Klika, Ph.D., vrchního ředitele sekce ekonomické a provozní, ze dne 26. 9. 2023, č. j. MPSV204047/2023-320, které jí bylo doručeno dne 12. 10. 2023, za nicotné. Předně měla za to, že nebylo vydáno příslušným služebním orgánem, tj. žalovanou. K tomu opět odkázala na Závěry č. 5, podle nichž pravomoc rozhodovat o náhradě škody a nemajetkové újmě v souvislosti se služebním úrazem žalobkyně může pouze služební orgán a tato pravomoc nemůže být služebním orgánem přenesena na jiné představené. Dále k otázce pasivní procesní legitimace příslušného služebního funkcionáře žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2018, č. j. 1 As 110/2018-37.
17. Dotčené rozhodnutí rovněž postrádá podstatné náležitosti správního rozhodnutí vymezené § 68 správního řádu: (i) výroková část neobsahuje výrok o uložení povinnosti nahradit škodu v příslušné lhůtě a nestanovuje výši plnění, plnění je tak fakticky neuskutečnitelné; (ii) rozhodnutí zcela postrádá odůvodnění; (iii) rozhodnutí neobsahuje poučení účastníka o možnosti podat opravný prostředek.

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

18. Soud přezkoumal žalobu na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí podle § 81 odst. 1 s. ř. s.
19. Při ústním jednání konaném dne 15. 1. 2024 setrvali účastníci na svých stanoviscích, odkázali na svá písemná podání a shrnuli svou argumentaci. Na výslovný dotaz soudu účastníci uvedli, že nemají důkazní návrhy. Žalovaná se vyjádřila k replice žalobkyně, přičemž podotkla, že judikatura předestřená žalobkyní se zabývala zákonem č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. V jednom z rozhodnutí pak šlo o přeplatek na platu, tedy odměňování. Rozhodnutí kompetenčního senátu se dle žalované týkalo konstitutivního rozhodnutí, k čemuž odkázala na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 4. 2022, č. j. 16 Ad 2/2020-51.
20. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
 - Podle § 10 odst. 1 písm. f) zákona o státní službě je služebním orgánem vůči ostatním státním zaměstnancům [tj. neuvedeným v písm. a) až e)] státní tajemník.
 - Podle § 10 odst. 2 zákona o státní službě služební orgán jedná a rozhoduje ve věcech služebního poměru.
 - Podle § 124 odst. 1 věta první zákona o státní službě se odpovědnost služebního úřadu za škodu vzniklou státnímu zaměstnanci řídí zákoníkem práce.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

- Podle § 159 odst. 1 zákona o státní službě se ustanovení o řízení ve věcech služby vztahují na rozhodování o tam vyjmenovaných věcech.
- Podle § 159 odst. 2 zákona o státní službě se ustanovení o řízení ve věcech služby ani ustanovení správního řádu o správním řízení nevztahují na tam vyjmenované věci.
- Podle § 160 zákona o státní službě nestanoví-li zákon jinak, v řízení ve věcech služby se postupuje podle správního řádu.

21. Soud o podané žalobě uvážil následovně:

22. Spornou otázkou v projednávané věci je, zda žalovaná měla a má pravomoc vydat správní rozhodnutí ve věci náhrady újmy způsobené na zdraví žalobkyně v důsledku služebního úrazu ze dne 1. 10. 2020.

23. Soud se ztotožňuje s názorem žalobkyně a její argumentací. Poukaz žalované na budoucí změnu právní úpravy nemůže obstát jako argument pro výklad stávající právní úpravy, ledaže by tato změna promítala judikatorní výklad stávající právní úpravy. Tak tomu ovšem není, naopak žalobkyně poukázala na judikaturu podporující její teze, tj. rozsudek sp. zn. 21 Cdo 269/2018 a usnesení sp. zn. Konf 7/2021. Obě rozhodnutí se vyjadřují k § 159 zákona o státní službě tak, že nejde o taxativní výčet typů řízení ve věci služby. Usnesení sp. zn. Konf 7/2021 též přímo vyvrací závěry rozsudku sp. zn. 8 A 85/2019. Usnesení sp. zn. Konf 7/2021 se zabývalo přeplatkem na platu, přičemž žalovaná při jednání poukázala na to, že jde v případě přeplatku na platu o konstitutivní rozhodnutí, dále zmínila rozsudek sp. zn. 16 Ad 2/2020, z čehož dovozovala, že rozhodnutí o odškodnění pracovního úrazu je deklaratorní. Tato argumentace ovšem směřuje pouze k zařazení daného typu rozhodnutí mezi konstitutivní, či deklaratorní, a nijak nevyvrací závěry relevantní judikatury. Rozsudek sp. zn. 1 As 110/2018, který se týkal zákona o vojácích z povolání, se zabýval otázkou, zda je služební funkcionář správním orgánem, a to s kladným závěrem. Žalobkyně na něj tedy zjevně odkázala jen pro doplnění argumentace. Žalovaná rovněž ničím konkrétním (až na odkaz na navrhovanou změnu právní úpravy) nepodpořila své tvrzení, že Závěry č. 5 byly následně překonány, tedy že došlo ke změně správní praxe, popř. judikatury.

24. K povaze služebního poměru a odkazům na zákoník práce se usnesení sp. zn. Konf 7/2021 vyjádřilo v bodu 17 tak, že „[s]lužební poměr je veřejnoprávní poměr státního zaměstnance ke státu, kdy jednotlivé úkony vůči státnímu zaměstnanci jsou činěny vrchnostensky v rovině veřejného práva. Nelze však odhlédnout od společných znaků služebního poměru s poměrem pracovním, neboť jde o závislou činnost, a tedy i od skutečnosti, že v řadě případů zákon o státní službě odkazuje na ustanovení zákoníku práce. Úprava služebního poměru, jakožto poměru veřejnoprávního, tedy nemalou měrou počítá s použitím institutů soukromého (pracovního) práva. Tato zvláštní povaha služebního poměru je pak zjevně i důvodem toho, že v některých případech je úprava části druhé a třetí s. ř. ne zcela přiléhavá, a není účelné, aby byla bez dalšího, respektive bez konkrétních odůvodňujících výjimek aplikována na všechny věci služebního poměru. Z uvedeného důvodu zjevně zákonodárce v § 159 zákona o státní službě vymezil, na které instituty se použijí ustanovení o řízení ve věcech služby, a tedy subsidiárně ustanovení části druhé a třetí s. ř. o správním řízení (§ 159 odst. 1 zákona o státní službě) a na které se naopak ustanovení o řízení ve věcech služby, ani ustanovení o správním řízení nepoužijí (§ 159 odst. 2 zákona o státní službě) (viz Hřebíková, I. a kol. Zákon o státní službě. Komentář. 1. vydání, Praha, C. H. Beck, 2022, s. 828).“.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

25. Dle bodu 18 usnesení sp. zn. Konf 7/2021 „[p]řestože by se na první pohled mohlo zdát, že ustanovení § 159 zákona o státní službě obsahuje taxativní výčet případů, ve kterých je rozhodováno v řízení ve věcech služby a ve kterých nikoli, tímto taxativním výčtem není, neboť ani odstavec 1 ani odstavec 2 citovaného ustanovení neobsahuje některé další instituty, se kterými zákon o státní službě počítá a které se dotýkají práv nebo povinností státního zaměstnance. Se zřetelem na uvedené nelze aprobovat závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2020, čj. 8 A 85/2019-57, jenž zastává názor opačný. K institutům, které nejsou uvedeny ani v jednom z odstavců ustanovení § 159 zákona o státní službě, zřejmě nelze než konstatovat, že pokud v zákoně o státní službě není zakotvena zvláštní úprava a je-li v konkrétním případě rozhodováno o založení, změně, nebo zrušení práva nebo povinnosti státního zaměstnance (viz § 9 s. ř.), jde o řízení ve věci služby, v rámci něhož by mělo být postupováno podle ustanovení zákona o státní službě upravujících řízení ve věcech služby a subsidiárně podle ustanovení s. ř. (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 1. 2018, čj. 3 Ad 13/2016-39, ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2018, čj. 7 Ads 89/2018-23; shodně rovněž Hřebíková, I. a kol. Zákon o státní službě. Komentář. 1. vydání, Praha, C. H. Beck, 2022, s. 828-829).“.
26. Odkaz na zákoník práce obsažený v § 144 odst. 1 zákona o státní službě (odměňování státních zaměstnanců se řídí zákoníkem práce, není-li stanoveno jinak), jímž se zabývalo usnesení sp. zn. Konf 7/2021, tedy neshledal zvláštní senát rozhodným z hlediska služebně právních vztahů státních zaměstnanců vykonávajících státní službu, pravomoc k vydání daného rozhodnutí proto měl služební orgán, nikoli civilní soud. Rovněž v nynější věci soud shledává, že odkaz na zákoník práce obsažený v § 124 odst. 1 zákona nemá dopad z hlediska služebně právních vztahů státních zaměstnanců vykonávajících státní službu (nijak nezasahuje povahu služebního poměru coby veřejnoprávního poměru státního zaměstnance ke státu) a toliko za pomoci odkazu reglementuje, jaká hmotněprávní pravidla platí pro odpovědnost služebního úřadu za škodu vzniklou státnímu zaměstnanci.
27. Soud proto uzavírá, že dle dikce zákona a judikatury jde v případě žádosti žalobkyně o věc služby, poněvadž má být rozhodováno o založení práva žalobkyně coby státního zaměstnance. V daném případě jde o právo žalobkyně na odškodnění pracovního úrazu. Žalovaná má tedy coby služební orgán dle § 10 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 10 odst. 2 zákona o státní službě pravomoc, potažmo povinnost rozhodnout o žádosti žalobkyně. Podpůrně soud poukazuje na fakt, že i v případě jiných osob, které jsou ve veřejnoprávním služebním vztahu ke státu, je rozhodování o odškodnění za pracovní (služební) úraz věcí veřejnoprávní, o níž přísluší rozhodovat správnímu orgánu, tj. služebnímu orgánu, resp. služebnímu funkcionáři. Konkrétně se jedná o příslušníky bezpečnostních sborů a vojáky z povolání (§ 1 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, a § 2 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání), u nichž náleží pravomoc k vydání rozhodnutí o nárocích vyplývajících z odpovědnosti za škodu způsobenou jim služebním úrazem taktéž služebnímu orgánu (funkcionáři); viz § 2, § 100 a násl. a § 170 zákona č. 361/2003 Sb. a § 2, § 115, § 145 odst. 1 písm. c) zákona č. 221/1999 Sb.
28. Pokud jde o otázku, zda může žalovaná svou pravomoc rozhodnout o žádosti žalobkyně přenést na jiné představené, nyní účinná úprava § 15 odst. 5 a 6 zákona o státní službě umožňuje státnímu tajemníkovi, aby až na tam vyjmenované výjimky výkonem svých pravomocí pověřil svého zástupce, popř., aby jeho zástupce vykonával pravomoci státního tajemníka v době jeho nepřítomnosti. V projednávaném případě ovšem k tomuto zákonem

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

předvídanému pověření nedošlo. Pověření Ing. Stanislava Klika, Ph.D., ze dne 22. 6. 2022, č. j. MPSV-2022/107177-320/1, nebylo vydáno státním tajemníkem, nýbrž ministrem práce a sociálních věcí. Nadto je v něm uvedeno, že jde o pověření dle § 7 odst. 2 zákona o majetku ČR, nikoli podle zákona o státní službě. Při jednání pak k dotazu soudu, zda má žalovaná zástupce ve smyslu § 15 odst. 5 a 6 zákona o státní službě, (procesní) zástupce žalované uvedl jen to, že žalovaná byla pověřena ministrem práce a sociálních věcí.

29. Pokud jde o okolnost, že žalobkyně podala žádost nadřízenému orgánu žalované o uplatnění opatření proti nečinnosti těsně před podáním žaloby (žaloba je datována 12. 9. 2023, soudu byla doručena dne 13. 9. 2023 v 15:54 hod., žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti byla dle žalobkyní předložené doručenkou doručena dne 13. 9. 2023 v 15:40 hod.), soud konstatuje, že dle nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3523/20, body 55 a 56, je absence bezvýsledného vyčerpání prostředku ochrany proti nečinnosti před správním orgánem odstranitelnou překážkou věcného projednání nečinnostní žaloby, a nebyl-li (před podáním žaloby) takový prostředek žalobcem podán, musí soud žalobce na tuto skutečnost upozornit, poskytnout mu lhůtu k podání takového prostředku, a doloží-li v této lhůtě žalobce soudu, že prostředek podal, musí soud vyčkat, zda bude, či nebude bezvýsledně vyčerpán. V projednávaném případě žalobkyně před podáním žaloby podala žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, která byla v průběhu řízení o žalobě bezvýsledně vyčerpána usnesením nejvyššího státního tajemníka, jenž žádosti nevyhověl. Žalobkyně tedy splnila podmínku dle § 79 odst. 1 s. ř. s.
30. Dále se soud musel zabývat otázkou, zda je rozhodnutí Ing. Stanislava Klika, Ph.D., vrchního ředitele sekce ekonomické a provozní, ze dne 26. 9. 2023, č. j. MPSV204047/2023-320, nicotné. Ačkoli totiž dotčené rozhodnutí (jeho zákonnost) není předmětem tohoto řízení, jeho existence by zakládala překážku věci rozhodnuté (§ 48 odst. 2 správního řádu). Nutno dodat, že soud v tomto řízení nemůže prohlásit nicotnost, posoudí ji tedy jakožto předběžnou otázku.
31. Podle § 77 odst. 1 správního řádu *nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.*
32. Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96, Sb. NSS 793/2006, je nicotný takový správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí nelze ani považovat. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislusnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí.
33. Podle doktríny (Staša, Josef. § 5 [Nicotnost]. In: Hendrych, Dušan a kol. Správní právo. Obecná část. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 148-152) nicotnost nastává zpravidla v důsledku: nedostatku právního podkladu, nedostatku pravomoci, nejtěžších vad příslusnosti, absolutního nedostatku formy, absolutního omylu v osobě adresáta, neexistence skutkového základu způsobujícího bezobsažnost, požadavku trestného nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

jiného právně nemožného plnění, požadavku plnění fakticky nemožného, neurčitosti, nesmyslnosti či vnitřní rozpornosti a neexistence vůle.

34. Soud považuje dotčené rozhodnutí za nicotné. Nicotnost správního rozhodnutí zakládá mj. absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu. Soud přitom zvažoval i to, zda v daném případě nejde o funkční nepřislušnost, která by nicotnost nezakládala (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 3. 2020, č. j. 10 A 126/2016-35). Funkčně příslušným orgánem se rozumí orgán určité úrovně v soustavě státní správy, kterému zákon svěřuje řešení dané věci v daném stupni řízení. Jinými slovy o funkčně nepřislušný orgán by šlo např. v případě, kdy by o žádosti účastníka v prvním stupni rozhodl orgán funkčně příslušný až k rozhodnutí o odvolání. O takovou situaci však v daném případě nejde. Ing. Stanislav Klik, Ph.D., vrchní ředitel sekce ekonomické a provozní, není ve vztahu k žalobkyni služebním orgánem, a to v žádném stupni. Služební orgány jsou definovány v § 10 odst. 1 zákona o státní službě, přičemž ve vztahu k žalobkyni je prvostupňovým orgánem žalovaná a jejím nadřízeným orgánem je nejvyšší státní tajemník. Jak již soud uvedl výše, pověření Ing. Stanislava Klika, Ph.D., nemohlo založit jeho pravomoc rozhodovat o žádosti žalobkyně.
35. Pro úplnost soud dodává, že zbývající důvody nicotnosti namítané žalobkyní by nicotnost dotčeného rozhodnutí nezpůsobovaly. Absence odůvodnění a poučení nepředstavuje natolik intenzivní vadu správního aktu, a pokud jde o výrok, ten je sice vadný, ovšem není absolutně neurčitý (lze z něj alespoň rámcově seznat, jak bylo o nároku žalobkyně rozhodnuto) a nepožaduje nemožné či protiprávní plnění.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

36. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že podáním žádosti žalobkyně bylo zahájeno správní řízení, v němž byla žalovaná povinna rozhodnout ve lhůtě dle § 71 odst. 3 správního řádu, tj. do 30 dnů, což neučinila, čímž se v rozporu se zákonem dopustila nečinnosti. Žaloba je tak důvodná, a soud proto podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalované povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobkyně ze dne 15. 8. 2022 o odškodnění pracovního úrazu nastalého dne 1. 10. 2020, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Soud tuto lhůtu považuje za přiměřenou vzhledem k tomu, že Ministerstvo práce a sociálních věcí již činilo kroky vedoucí k vydání rozhodnutí o žádosti žalobkyně, byť jejich výsledkem bylo nicotné rozhodnutí.
37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byla žalobkyně ve věci zcela úspěšná, uložil soud žalované zaplatit jí náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč a náklady zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve výši 3 100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý ze čtyř úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba a replika, účast na jednání) a dále náhrada za daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) v sazbě 21 % ve výši 2 856 Kč. Soud nepřiznal náhradu za úkon spočívající v poradě s klientem před sepisem žaloby, neboť tento úkon je fakticky obsažen v převzetí a přípravě zastoupení. Zástupce žalobkyně soudu vyúčtoval a osvědčil cestovné Ostrava-Praha a zpět (celkem 728 km,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

pohonné hmoty 38,70 Kč/litr, spotřeba dle technického průkazu 6,8 l/100 km, základní náhrada 5,60 Kč/km) ve výši 5 992,60 Kč, s DPH celkem 7 251,05 Kč, a náhradu za ušlý čas (8 hodin, 100 Kč za každou započatou půlhodinu dle § 14 odst. 3 téže vyhlášky) ve výši 1 600 Kč, s DPH celkem 1 936 Kč. Celkem tak náklady řízení činí 27 643,05 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 15. ledna 2024

Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.